

KRD.P.47.2018.1

Warszawa, dnia 29 sierpnia 2018 r.

Szanowny Pan
dr Jarosław Gowin
Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Szanowny Panie Premierze,

W odpowiedzi na pismo ozn. DLP.ZLN.1201.15.2018.JL z dnia 1 sierpnia 2018 r., uprzejmie informuję, że Krajowa Reprezentacja Doktorantów przedstawia następujące stanowisko do przedłożonego do zaopiniowania projektu rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie sporządzania wykazów wydawnictw monografii naukowych oraz czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych (projekt z dnia 27 lipca 2018 r.):

Opiniowany projekt powinien określać terminy sporządzania wykazów przez Komisję Ewaluacji Nauki. Sformułowanie zawarte w § 10 – „nie rzadziej niż raz na dwa lata” – jest zdecydowanie niewystarczające. Taka regulacja powoduje brak pewności po stronie naukowców, którzy powinni planować swoje prace badawcze przy uwzględnieniu cyklicznego publikowania wykazów. Termin sporządzania wykazów powinien być stały, co roku w tym samym okresie (np. do 30 września). Tymczasem przy rozwiązaniu zaproponowanym w opiniowanym projekcie wykaz może być sporządzany raz na dwa lata albo nawet co dwa miesiące – będzie to powodowało chaos i pisanie prac naukowych „do szuflady”, w oczekiwaniu na opublikowanie najnowszego wykazu, które nastąpi w nieznanym dokładnie terminie.

Punktacja zaproponowana w § 5 wydaje się zbyt sztywna. Przykładowo kategoria wydawnictw, o której mowa w § 5 pkt 1, obejmuje zarówno te wydawnictwa, które ledwo spełniły wymogi, o których mowa w § 3 pkt 1, jak i te, którym niewiele zabrakło, aby znaleźć się w wykazie wydawnictw, o których mowa w § 5 pkt 2. W ocenie Krajowej Reprezentacji Doktorantów punktacja powinna być bardziej rozdrobniona, co sprawi, że będzie ona w większym stopniu odzwierciedlała rzeczywistą rangę poszczególnych wydawnictw. W uzasadnieniu do opiniowanego projektu stwierdza się, że: „Duża

rozpiętość punktowa między wydawnictwami zakwalifikowanymi do poszczególnych grup pozwala natomiast docenić monografie naukowe, które poprzez publikację w najbardziej prestiżowych wydawnictwach mają szansę dotrzeć do wielu odbiorców i znaleźć uznanie w międzynarodowej społeczności naukowej". Jednakże w ocenie Krajowej Reprezentacji Doktorantów skutkiem tak dużej rozpiętości nie będzie docenienie monografii wydanych w najbardziej prestiżowych wydawnictwach, lecz raczej niesprawiedliwe jednakowe traktowanie monografii wydanych w wydawnictwach, o których mowa w § 5 pkt 1, których poziom i prestiż, na skutek tak daleko posuniętego spłaszczenia wykazu wydawnictw, może być przecież absolutnie nieporównywalny.

Krajowa Reprezentacja Doktorantów, w ślad za opinią Obywateli Nauki, zwraca uwagę, że przy obliczaniu wskaźnika SNIP grupą odniesienia są czasopisma sklasyfikowane według systemu ASJC, natomiast wykazy MNiSW będą sporządzone na podstawie klasyfikacji, której jedną z podstaw jest klasyfikacja OECD. Tym samym czasopismo w wykazie MNiSW będzie miało przypisany wskaźnik SNIP uzyskany w innej grupie odniesienia¹.

Wzór zawarty w § 8 ust. 2 jest dość skomplikowany. Być może zasadne byłoby zawarcie w uzasadnieniu do rozporządzenia albo w załączniku przykładu obliczania wartości C dla przykładowego czasopisma.

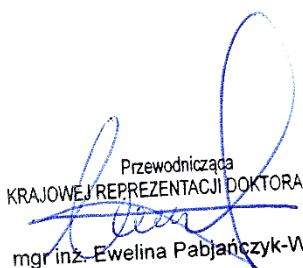
W konsultacjach wewnątrzrodowiskowych przeprowadzonych przez KRD doktoranci, w nawiązaniu do opinii przedstawionej przez Komitet Kryzysowy Humanistyki Polskiej, wskazywali, że rozporządzenie proponuje niezwykle uproszczony i jednowymiarowy model oceny jakości publikacji naukowych, uznający wskaźnik bibliometryczny SNIP za jedyny mierzalny wskaźnik wpływu artykułu naukowego. Pominięte zostały inne parametry, które mogłyby zostać uwzględnione – recenzja ekspercka (wzorowana na procedurach w Scopus, Web of Science), udostępnienie w wolnym dostępie, czy choćby uwzględnienie w wyliczanych parametrach C i D innych wskaźników bibliometrycznych dostępnych w bazie Scopus np. SJR (miara prestiżu czasopisma) czy procent cytowanych artykułów. Oznacza to, że ocena jakości czasopism naukowych sprowadzona zostanie do ewaluacji opartej na jednym parametrze. Ewaluacja taka jest obciążona odpowiednio większym błędem niż w przypadku stosowania kilku wskaźników bibliometrycznych, co jest zawsze podkreślane przez specjalistów w

¹ Szerzej zob. opinia Obywateli Nauki: <http://obywatelenauki.pl/2018/08/opinie-on-o-projektach-rozporzadzen-dot-ewaluacji-oraz-wykazow-czasopism/>

dziedzinie bibliometrii. Dodatkowo, przyjęte rozwiązanie ignoruje całkowicie inne niż mierzone wskaźnikiem wpływu SNIP wartości publikacji naukowej np. ukierunkowania na powszechność dostępu, upowszechnianie wiedzy naukowej w modelu B+R lub S+R oraz transfer wiedzy do otoczenia społecznego lub gospodarczego nauki².

W pozostałym zakresie Krajowa Reprezentacja Doktorantów nie zgłasza uwag do opiniowanego projektu rozporządzenia.

Z wyrazami szacunku

Przewodnicząca
KRAJOWEJ REPREZENTACJI DOKTORANTÓW
mgr inż. Ewelina Pabjanczyk-Wlazińska

² Szerzej zob. opinia Komitetu Kryzysowego Humanistyki Polskiej: <http://kkhp.pl/2018/08/17/opinia-o-sprawie-sporzadzania-wykazow-wydawnictw-monografii-naukowych-oraz-czasopism/>
